

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Szanciło

w sprawie z powództwa "E." [...] spółki jawnej w W.

przeciwko P. [...] spółce akcyjnej w W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 28 stycznia 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 22 kwietnia 2021 r., sygn. akt XI Ga [...],

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od "E." [...] spółki jawnej w W. na rzecz P. [...] spółki akcyjnej w W. kwotę 2.700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powódki „E.” [...] sp. j. w W. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 22 kwietnia 2021 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność

postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakteru skargi kasacyjnej (zob. np. postanowienia SN z dnia: 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18; 15 kwietnia 2021 r., I CSK 43/21; 25 sierpnia 2021 r., II CSK 216/21). Wskazano m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta nie została jednak spełniona.

W tym kontekście Sąd Najwyższy wskazuje, że skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia. Jego rozpoznanie nie ma charakteru postępowania w ramach trzeciej instancji. Służy realizacji konstytucyjnych i ustawowych zadań Sądu Najwyższego, wśród których pozostają przede wszystkim nadzór nad działalnością sądów powszechnych i wojskowych w zakresie orzekania (art. 183 ust. 1 Konstytucji RP). Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1904) jego obowiązki obejmują zapewnienie jednolitości orzecznictwa i rozstrzyganie

zagadnień prawnych. Tym właśnie celom wypada podporządkować także rozstrzygnięcie skarg kasacyjnych.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance oczywistej jej zasadności oznacza, zgodnie z poglądem utrwalonym w judykaturze, że skarżący musi przedstawić dokładny wywód, na czym – jego zdaniem – polega oczywista zasadność skargi w danej sprawie z przytoczeniem przepisów, których naruszenie ją spowodowało oraz argumentację wskazującą na to, dlaczego opisane naruszenie doprowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Innymi słowy, skoro przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest twierdzenie skarżącego, że skarga jest oczywiście uzasadniona, to powinien on w uzasadnieniu wniosku zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się ta „oczywistość” i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia. Przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. np. postanowienia SN z dnia: 15 kwietnia 2021 r., IV CSK 617/20; 25 sierpnia 2021 r., II CSK 155/21).

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej wskazano, że oczywista zasadność skargi kasacyjnej wynika z oczywistego naruszenia przepisów prawa nakazującego uwzględnienie skargi, wskazując, iż opiera skargę kasacyjną na obu podstawach prawnych, tj. naruszeniu zarówno prawa materialnego, jak i prawa procesowego. Ponadto skarżąca podniosła, że strony umówiły się na konkretne ustalenia, których wynikiem jest treść § 7 umowy najmu z dnia 30 kwietnia 2008 r., przy czym interpretacja umowy jest dla stron jednoznaczna, niezrozumiałe jest zaś, iż Sądy *meriti* uznały takie postanowienia za wadliwe.

Stanowiska tego nie sposób jednak podzielić. Szczegółowa analiza skargi kasacyjnej i jej podstaw nie prowadzi do wniosku, że jest ona oczywiście uzasadniona.

Wypada na samym początku przypomnieć, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) podlegają rozpoznaniu na etapie tzw. przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie są oceniane dopiero po przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Jak wskazano, w ramach przedsądu Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Skoro uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania odwołujące się do przyczyny określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., powinno koncentrować się na wykazaniu „oczywistości” zasadności skargi, to nie może sprowadzać się do odwołania się do uzasadnienia podstaw kasacyjnych bądź też do ich powtórzenia, choćby nawet w zmodyfikowanej formie, ani być sformułowane w sposób, który wymagałby oceny ich zasadności (zob. np. postanowienie SN z dnia 3 grudnia 2020 r., II PK 171/19). Skarżąca zasady tej nie respektuje, gdyż argumentacja przedstawiona we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania sprowadza się do powtórzenia podstaw kasacyjnych. Nie zawarto natomiast odpowiedniego wyводу zawierającego argumentację, za pomocą której skarżąca wykazałaby walor oczywistej zasadności jej skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Nie sposób również pominąć, że Sąd drugiej instancji precyzyjnie wyjaśnił, że interpretacja postanowień umowy nie pozwala dokonywać rozliczenia wartości ogrzewania za wynajmowane pomieszczenie w sposób przedstawiony przez powódkę. Przede wszystkim jednak, co jest najistotniejsze, Sąd ten słusznie wskazał, że skoro umowa precyzuje, iż rozliczenie ma następować według stawki za 1 m², to hipotetyczne rozliczanie według wzoru Hottingera nie daje możliwości dokonania takiego rozliczenia bez znajomości dokumentów źródłowych, wskazującego faktyczne zużycie ogrzewania oraz podmioty podłączone do sieci w przedmiotowym budynku. Strona powodowa nie podała, pomimo spoczywającego na niej ciężaru dowodu (art. 6 k.c.), jakie były rzeczywiste koszty zużycia gazu, ani nie przedstawiła żadnych dokumentów, które pozwalałyby na ustalenie wartości jego rzeczywistego zużycia. Nieprzedłożenie przez powódkę

stosownych dokumentów, z których wynikałyby dane niezbędne do rozliczenia stron, uniemożliwiało ustalenie rzeczywistego zużycia przez pozwaną spółkę energii na ogrzanie najmowanej powierzchni, także na tle rzeczywistego zużycia energii przez innych najemców. W konsekwencji, nie jest również możliwe ustalenie, że to właśnie lokal pozwanej wywołał zwiększone zużycie energii grzewczej. Z analizy motywów rozstrzygnięć Sądów *meriti* klarownie wynika, iż to braki dowodowe obciążają powódkę i skutkują oddaleniem powództwa. Te braki nie mogą zostać zastąpione dowodami zgłoszonymi przez skarżącą, co zostało wyjaśnione przez Sądy obu instancji i nie sposób uznać, aby ich stanowisko również w tej materii było oczywiście niezasadne.

Ponadto, naruszenie przez sąd drugiej instancji zasad sporządzania uzasadnienia orzeczenia (aktualnie uregulowanych w art. 327¹ w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 387 § 2¹ k.p.c.) jedynie wyjątkowo może stanowić usprawiedliwioną podstawę kasacyjną, co ma miejsce, gdy skutek uchybienia wymaganiom stawianym uzasadnieniu, zaskarżone orzeczenie nie poddaje się kontroli kasacyjnej (zob. np. wyrok SN z dnia 24 czerwca 2021 r., II CSKP 88/21). Takiego uchybienia skarżąca w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie wykazała. Sąd Okręgowy ustalił fakty i wyjaśnił podstawę prawną rozstrzygnięcia. Odniosł się także do zasadniczych zarzutów apelacji (art. 378 § 1 k.p.c.) oraz wyjaśnił podstawę materialnoprawną rozstrzygnięcia. Zauważenia ponadto wymaga, że z ustanowionego w art. 378 § 1 k.p.c. obowiązku rozpoznania sprawy w granicach apelacji nie wynika konieczność osobnego omówienia przez sąd w uzasadnieniu wyroku każdego argumentu apelacji. Za wystarczające należy uznać odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia (zob. np. wyroki SN z dnia: 30 września 2016 r., I CSK 623/15; 20 lutego 2018 r., V CSK 352/17; 22 sierpnia 2018 r., III UK 119/17).

Sąd drugiej instancji sporządził szczegółowe uzasadnienie, rozważył wszelkie, niezbędne okoliczności sprawy. Podniesione w skardze kasacyjnej zarzuty naruszenia prawa materialnego, w konfrontacji z treścią uzasadnienia zaskarżonego wyroku i przyjętego kierunku rozstrzygnięcia sprawy, świadczą o polemicznym charakterze stanowiska zaprezentowanego przez skarżącą. Brak

akceptacji stanowiska zajętego przez Sąd odwoławczy, odmiennego od zapatrywania skarżącej, nie świadczy o tym, że wniesiona skarga jest oczywiście uzasadniona.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 i 99 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c., z uwzględnieniem § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 265 ze zm.).